

Åtagande mot rasism

ESPOO
ESBO

Åtagande mot rasism

1. Jag ser till att mina beslut främjar jämlikhet.
2. Jag ingriper i rasistiska situationer samt i tal och gärningar som uppviglar till våld och hat. Jag ger respons på ett modigt och konstruktivt sätt.
3. Jag möter människor med öppet sinne. Jag bekantar mig med dem och försöker se frågan ur andras synvinkel. Jag identifierar mina fördomar.
4. Jag lyssnar och ökar min förståelse och mina kunskaper om rasism och diskriminering. Jag lär mig att göra bättre ifrån mig.
5. Jag ber om ursäkt för mitt uppförande om jag märker att jag handlat fel eller att mitt beteende sårar någon.

Förord

Fullmäktige godkände 20.10.2025 Berättelsen om Esbo, det vill säga stadens strategi. Enligt den agerar vi konsekvent mot diskriminering och rasism och bygger upp förtroende och en gemensam framtid.

Det här är andra gången Esbo stads jämlikhetskommitté har skapat ett åtagande mot rasism för ledamöterna i stadens fullmäktige.

Det här är nödvändigt, eftersom etniska och religiösa minoriteter upplever rasism i Finland både i form av enskilda rasistiska gärningar och i form av diskriminering och utestulning i vardagen. Rasism förekommer fortfarande i stor utsträckning inom samhällets olika delområden – inom utbildning, i arbetslivet och i offentliga rum. Åtagandet uppmuntrar ledamöterna att ingripa i och aktivt bekämpa rasism. Åtagandet har också som mål att förbinda ledamöterna att utveckla sin förståelse för rasism, att identifiera sin roll i främjandet av likabehandling och att göra konkreta antirasistiska gärningar.

Mänskliga rättigheter garanteras för alla människor i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter och de är också en del av vår nationella lagstiftning. Med mänskliga rättigheter avses varje människas grundläggande rättigheter som är lika för alla och som gäller överallt, oberoende av personens bakgrund. I Finland kompletteras de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter av de grundläggande fri- och rättigheterna som i grundlagen garanteras för alla människor.

Diskrimineringsgrunder som är förbjudna enligt diskrimineringslagen är ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller en person. Diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck behandlas å sin sida i jämställdhetslagen.

I ett rättvist samhälle bör faktorer som gäller den enskilde som person, såsom härkomst eller hudfärg, inte påverka människors tillgång till utbildning, arbete och olika tjänster – de grundläggande fri- och rättigheterna gäller alla. I Finlands grundlag hänvisar jämlikhetsprincipen både till förbud mot diskriminering och till människors jämlikhet inför lagen. Diskrimineringslagen, strafflagen, jämställdhetslagen och arbetslagstiftningen preciserar förbudet mot diskriminering inom olika livsområden (Justitieministeriet).

Källa: Justitieministeriet 17.12.2021, yhdenvertaisuus.fi/sv/vad-betyder-likabehandling

I bilagan hittar du definitioner på de centrala begreppen i det här åtagandet.

Esbo stads jämlikhetskommitté

Bilaga

Antirasism

Aktivt, medvetet agerande mot alla former av rasism. Antirasistisk verksamhet innebär arbete som minskar den etniska diskrimineringen, effekterna av diskriminerande praxis och negativa fördomar.

Jämlikhet

Med jämlikhet avses att alla människor är likvärdiga oberoende av kön, ålder, etniskt eller nationellt ursprung, medborgarskap, språk, religion eller övertygelse, åsikt, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, sexuell läggning eller någon annan orsak som gäller dem som person.

Rasism

Rasism är ett tankesätt som definierar grupper av människor som mindre värda, till exempel på grund av etniskt ursprung, hudfärg, medborgarskap, kultur, modersmål eller religion. Rasism kan i olika delar av samhället synas som uppsåtligt eller oavsiktligt beteende mellan individer och grupper, som grundar sig på fördomar och rädsla för det främmande eller som diskriminerande praxis i samhällsstrukturerna. Rasism upprätthåller ojämlikhet och skadar inte bara dem som utsätts för rasism, utan hela samhället. Rasism är ett system där politik, institutionell praxis, kultur och andra normer upprätthåller sociala maktstrukturer och där vissa grupper av människor betraktas som mindre värda än andra.

Fördom

Ett antagande eller en uppfattning som uppkommit innan man bekantat sig med en människa, en fråga eller ett fenomen. Fördomar kan grunda sig på till exempel okunnighet eller stereotyper. Fördomar kan också vara omedvetna. Ofta riktas fördomar mot en hel grupp människor, såsom en minoritet eller en religiös grupp. I värsta fall leder fördomar till diskriminering och rasism.

Källa:

Institutet för hälsa och välfärd, 2025, Invandring och kulturell mångfald, begrepp.
thl.fi/sv/teman/invandring-och-kulturell-mangfald/stodmaterial/begrepp